

Belasting van het oppervlaktewater door het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de landbouw, 2005-2009

Indicator | 27 oktober 2011

U bekijkt op dit moment een archiefversie van deze indicator. De actuele indicatorversie met recentere gegevens kunt u via deze [link](#) [1] bekijken.

De belasting van het oppervlaktewater door landbouwkundig gebruik van de gewasbeschermingsmiddelen carbendazim, glyfosaat, MCPA en chloorpyrifos schommelt van jaar tot jaar. Deze schommeling kan veroorzaakt worden door weersomstandigheden, verschuiving naar andere, minder milieuschadelijke, stoffen of verschuivingen in het areaal van de gewassen.

- [Download figuur](#) [2]
- [Download data \(xls\)](#) [3]

Trends gewasbeschermingsmiddelen

Gewasbeschermingsmiddelen kunnen in het oppervlaktewater terecht komen door verwaaien (drift) en afspoeling vanaf de bodem naar omliggende oppervlaktewateren. Vanwege de complexe berekeningswijze zijn er slechts voor 3 jaren gegevens over de belasting van het oppervlaktewater berekend. Het gebruik van individuele gewasbeschermingsmiddelen wordt vooral bepaald door het toelatingsbeleid (CTGB (2011)). Vaak gaat een daling van het gebruik (en de emissie) van het ene middel gepaard met een stijging van één of meerdere andere middelen.

De toelating van carbendazim is in 2008 ingetrokken. Daardoor is de emissie voor 2008 en 2009 gelijk aan 0.

Voor MCPA en vooral glyfosaat geldt dat het oppervlaktewater ook belast wordt door gebruik in het stedelijk groenbeheer. Deze bijdrage is niet opgenomen in deze indicator.

- [indicator=nl0085]
- [indicator=nl0103]

Herkomst gegevens

De gegevens zijn afkomstig van de Nationale Milieu Indicator (NMI), een gewasbeschermingsmiddelen-rekenmodel/database (Alterra & RIVM, 2011) en zijn gebaseerd op gebruikscijfers. In totaal worden in de NMI database voor 203 gewasbeschermingsmiddelen de emissies berekend.

Referenties

- Emissieregistratie (2011). Jaarcijfers 2009. RIVM, Bilthoven; PBL, Bilthoven; CBS, Voorburg; RWS-Waterdienst, Lelystad; Alterra, Wageningen; Deltares, Utrecht; Agentschap.nl, Utrecht en TNO, Utrecht. <http://www.emissieregistratie.nl> [4].
- CTGB (2010). College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Wageningen, <http://www.ctgb.nl/> [5]
- Alterra/RIVM (2010). Website Nationale Milieu Indicator www.nmi.alterra.nl [6]

Relevante informatie

- [indicator=nl0085]
- Recente cijfers en beschrijvingen van gehanteerde berekeningswijzen (meta-informatie) kunnen in detail bekeken worden op de [website van de Emissieregistratie](#) [4].

Technische toelichting

Naam van het gegeven

Belasting van het oppervlaktewater door het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de landbouw

Omschrijving

Door verwaaien en afspoeling vanaf de bodem komen gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater terecht.

Verantwoordelijk instituut

Centraal Bureau voor de Statistiek, in samenwerking met de Emissieregistratie (Rijksinstituut voor de Volksgezondheid en Milieuhygiëne, Planbureau voor de Leefomgeving, Centraal Bureau voor de Statistiek, Rijkswaterstaat-Waterdienst, Deltares, Wageningen Universiteit-Alterra, Agentschap.nl, TNO)

Berekeningswijze

Voor een uitgebreide beschrijving van de berekeningsmethoden wordt verwezen naar de methodebeschrijvingen op de website van de [Emissieregistratie](#) [4]

Basistabel

Alle data opvraagbaar op [Emissieregistratie](#) [4]

Geografisch verdeling

Nederland, provincie, stroomgebied, waterschap, afwateringseenheid

Andere variabelen

Belasting oppervlaktewater, bodememissies, emissies oppervlaktewater, luchtemissies, luchtemissies volgens IPCCIn totaal circa 300 stoffenCirca 1600 emissieoorzaken en circa 1000 (individuele) puntbronnen

Verschijningsfrequentie

In mei definitieve cijfers t-2

Achtergrondliteratuur

Methoden: op de website van [Emissieregistratie](#) [4] achter Overzicht documentenBegrippen: op de website van [Emissieregistratie](#) [4] achter Begrippenlijst

Opmerking

Voor nadere uitleg over de begrippen emissies en belasting: zie: [indicator=nl0149]

Betrouwbaarheids codering

D (Schatting, gebaseerd op een enkele meting, expert judgement, een aantal relevante feiten of gepubliceerde bronnen terzake)

Referentie van deze webpagina

CBS, PBL, RIVM, WUR (2011). [Belasting van het oppervlaktewater door het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de landbouw, 2005-2009](#) [7] (indicator 0518, versie 06 , 27 oktober 2011). www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.

Bron-URL:<https://www.clo.nl/indicatoren/nl051806>

Links

[1] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl0518> [2] https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0518_001g_clo_06_nl.jpg [3] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0518-001g-clo-06-nl.xls> [4] <http://www.emissieregistratie.nl/> [5] <http://ctgb.nl/> [6] <http://www.nmi.alterra.nl/> [7] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl051806>